

Број: 1466-8-УП/25
Дана, 26.11.2025. године

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
н/р министра

ПРЕДМЕТ: Иницијатива за продужење трајања боловања које родитељ користи ради њега обољелог дјетета

Институцији Омбудсмана за дјецу Републике Српске упућене су иницијативе грађана и стручне јавности којима се указује на потребу продужења трајања боловања које родитељ користи ради њега обољелог дјетета. Иако се ради о праву запосленог родитеља, суштински циљ овог института је обезбјеђивање адекватне њега, сигурности и подршке дјетету током болести. У пракси се показује да ограничено трајање боловања често није довољно да би родитељ могао у потпуности бринути о дјетету, нарочито у случајевима дужих или понављаних обољења.

Према важећим прописима, родитељу се може одобрити одсуство са рада ради њега обољелог дјетета млађег од 15 година у трајању до 15 дана годишње по дјетету, односно до 7 дана ако је дијете старије од 15 година. У случајевима дужег трајања болести, понављаних инфекција или потребе за опоравком у кућним условима, овај број дана није довољан да би се дјетету обезбиједила потпуна њега. Родитељи се тада суочавају са дилемом између обавеза према послу и потребе да буду уз дијете, што у појединим ситуацијама доводи до умањења квалитета бриге о дјетету.

Чланом 73. Закона о обавезном здравственом осигурању Републике Српске¹, прописано је да осигураник има право на накнаду плате за вријеме привремене спријечености за рад ради њега обољелог дјетета млађег од 15 година – до 15 дана годишње по дјетету, за дијете старије од 15 година – до 7 дана, а у случају тежих болести – до четири мјесеца, на основу налаза здравствене установе терцијарног нивоа.

Члан 7. Правилника о поступку утврђивања привремене спријечености за рад² ближе уређује начин остваривања овог права и надлежност љекара у одлучивању о његовом трајању.

У складу са чланом 3. и чланом 24. Конвенције Уједињених нација о правима дјетета, држава је обавезна да у свим поступањима која се односе на дијете води рачуна о

¹ Закон о обавезном здравственом осигурању, Службени гласник Републике Српске, бр. 93/2022 и 132/2022.

² Правилник о поступку утврђивања привремене спријечености за рад, Службени гласник Републике Српске, број 36/2024.

његовом најбољем интересу и обезбиједи му највиши могући стандард здравља и услове за потпуни опоравак.³

Омбудсман за дјецу сматра да, иако се ради о праву родитеља, трајање боловања ради њега дјетета има директан утицај на остваривање права дјетета на здравље, његу и сигурност. У случајевима када родитељ мора да прекине његу због истека рока боловања, дијете може бити ускраћено за континуирану бригу и емоционалну подршку која је неопходна за процес оздрављења. Оваква ситуација није у потпуности у складу са принципом најбољег интереса дјетета, који се мора примјењивати у свим прописима и одлукама које се односе на дјецу.

Омбудсман за дјецу оцјењује да би флексибилније рјешење о трајању боловања, засновано на стварним медицинским индикацијама и потребама дјетета, било у складу са међународним стандардима и принципима заштите дјечијих права.

Ограничено трајање боловања у пракси може довести до ситуација у којима дијете нема обезбијеђену пуну родитељску његу током болести. Због тога је потребно да надлежни органи размотре могућност измјена и допуна законског оквира које би омогућиле родитељу да остане уз дијете током цијелог периода лијечења и опоравка, без финансијског или радног притиска.

Омбудсман за дјецу Републике Српске покреће ову

ИНИЦИЈАТИВУ

и предлаже надлежном Министарству да:

1. Размотри могућност продужења трајања боловања ради њега дјетета, нарочито у случајевима дужег трајања болести и поновљених лијечења;
2. Приликом евентуалних измјена законских и подзаконских прописа уважавају принцип најбољег интереса дјетета, у складу са Конвенцијом УН о правима дјетета;
3. У пракси здравствених установа осигурају досљедно препознавање значаја родитељске присутности као дијела бриге о здрављу дјетета.

Узимајући у обзир претходно наведено, Омбудсман за дјецу подноси ову Иницијативу, те очекује да нас о предузетим мјерама и активностима обавијестите у року од 60 дана, у складу са чланом 9. Закона о Омбудсману за дјецу Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, бр. 103/08 и 70/12).

С поштовањем,

ОМБУДСМАН ЗА ДЈЕЦУ

Гордана Рајић

³ УН Конвенције о правима дјетета, (Конвенција о правима дјетета усвојена је на Генералној скупштини УН 20. новембра 1989. године, а БиХ је исту прихватила нотификацијом о сукцесији 1993. године).